

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN**

NGÔ QUANG DUY

**PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN ĐẢO
Ở VÂN ĐỒN, QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ DU LỊCH HỌC

Hà Nội, 2008

**ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHOA HỌC XÃ HỘI VÀ NHÂN VĂN**

NGÔ QUANG DUY

**PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN ĐẢO Ở VÂN ĐỒN, QUẢNG
NINH**

**Chuyên ngành: Du lịch
(Chương trình đào tạo thí điểm)**

LUẬN VĂN THẠC SĨ DU LỊCH HỌC

**NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC:
TS. PHAN VĂN HÙNG**

Hà Nội, 2008

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	1
Chương 1. MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ DU LỊCH BIỂN ĐẢO....	Error! Bookmark not defined.
1.1. Một số khái niệm.....	Error! Bookmark not defined.
1.1.1. Biển	Error! Bookmark not defined.
1.1.2. Đảo	Error! Bookmark not defined.
1.1.3. Du lịch biển đảo.....	Error! Bookmark not defined.
1.2. Hoạt động du lịch biển đảo ở Việt Nam	Error! Bookmark not defined.
1.3. Hoạt động du lịch biển đảo ở Quảng Ninh	Error! Bookmark not defined.
1.4. Thuận lợi và khó khăn của việc khai thác du lịch biển đảo	Error! Bookmark not defined.
1.4.1. Thuận lợi.....	Error! Bookmark not defined.
1.4.2. Khó khăn.....	Error! Bookmark not defined.
Chương 2. THỰC TRẠNG HOẠT ĐỘNG DU LỊCH BIỂN ĐẢO Ở VÂN ĐỒN, QUẢNG NINH	Error! Bookmark not defined.
2.1. Khái quát về Vân Đồn.....	Error! Bookmark not defined.
2.1.1. Vị trí địa lý	Error! Bookmark not defined.
2.1.2. Dân số.....	Error! Bookmark not defined.
2.1.3. Lịch sử.....	Error! Bookmark not defined.
2.2. Điều kiện tự nhiên và tài nguyên du lịch thiên nhiên	Error! Bookmark not defined.
2.2.1. Địa hình	Error! Bookmark not defined.
2.2.2. Khí hậu.....	Error! Bookmark not defined.
2.2.3. Thủy văn	Error! Bookmark not defined.
2.2.4. Thế giới động thực vật	Error! Bookmark not defined.
2.3. Điều kiện kinh tế xã hội và tài nguyên du lịch nhân văn	Error! Bookmark not defined.
2.3.1. Tài nguyên du lịch vật thể	Error! Bookmark not defined.
2.3.2. Tài nguyên du lịch phi vật thể.....	Error! Bookmark not defined.
2.4. Cơ sở hạ tầng và cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ du lịch	Error! Bookmark not defined.

2.4.1. Cơ sở hạ tầng.....	Error! Bookmark not defined.
2.4.2. Cơ sở vật chất kỹ thuật.....	Error! Bookmark not defined.
2.5. Công tác quản lý nhà nước về du lịch...	Error! Bookmark not defined.
2.6. Sản phẩm du lịch.....	Error! Bookmark not defined.
2.7. Thị trường khách du lịch	Error! Bookmark not defined.
2.7.1. Thị trường khách du lịch quốc tế ...	Error! Bookmark not defined.
2.7.2. Thị trường khách du lịch nội địa	Error! Bookmark not defined.
2.8. Doanh thu xã hội về du lịch.....	Error! Bookmark not defined.
2.9. Đánh giá chung	Error! Bookmark not defined.
2.9.1. Ưu điểm	Error! Bookmark not defined.
2.9.2. Hạn chế, tồn tại.....	Error! Bookmark not defined.
2.9.3. Nguyên nhân của những hạn chế, tồn tại	Error! Bookmark not defined.
Chương 3. MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN DU LỊCH BIỂN ĐẢO Ở VÂN ĐỒN, QUẢNG NINH	Error! Bookmark not defined.
3.1. Cơ sở đưa ra giải pháp.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.1. Cơ sở pháp lý.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.2. Quan điểm phát triển.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.3. Mục tiêu phát triển.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.4. Định hướng phát triển	Error! Bookmark not defined.
3.2. Các giải pháp	Error! Bookmark not defined.
3.2.1. Về công tác quy hoạch.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.2. Về phát triển sản phẩm du lịch.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.3. Về đào tạo nhân lực	Error! Bookmark not defined.
3.2.4. Nâng cao nhận thức cộng đồng về bảo vệ môi trường và phát triển du lịch bền vững.....	Error! Bookmark not defined.
3.2.5. Về cơ chế, chính sách, thu hút vốn đầu tư	Error! Bookmark not defined.
3.2.6. Về xúc tiến quảng bá.....	Error! Bookmark not defined.

3.2.7. Khuyến khích sự tham gia của cộng đồng vào hoạt động du lịch **Error! Bookmark not defined.**

3.2.8. Về công tác kiểm tra đánh giá..... **Error! Bookmark not defined.**

3.2.9. Về các giải pháp phối hợp liên ngành để phát triển du lịch **Error! Bookmark not defined.**

3.3. Một số kiến nghị đối với các cơ quan quản lý nhà nước và với các doanh nghiệp kinh doanh du lịch trên địa bàn huyện Vân Đồn.**Error! Bookmark not defined.**

3.3.1. Kiến nghị đối với Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch **Error! Bookmark not defined.**

3.3.2. Kiến nghị đối với tỉnh Quảng Ninh **Error! Bookmark not defined.**

3.3.3. Kiến nghị đối với huyện Vân Đồn .. **Error! Bookmark not defined.**

3.3.4. Kiến nghị với các doanh nghiệp kinh doanh du lịch trên địa bàn **Error! Bookmark not defined.**

KẾT LUẬN.....**Error! Bookmark not defined.**

TÀI LIỆU THAM KHẢO**14**

PHỤ LỤC.....**Error! Bookmark not defined.**

DANH MỤC BẢNG

- Bảng 1.1.** Diện tích một số đảo lớn ven bờ biển Việt Nam **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 1.2.** Số lượt khách du lịch quốc tế đến các tỉnh ven biển giai đoạn 1995- 2003
..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 1.3.** Số lượt khách du lịch nội địa đến các tỉnh ven biển giai đoạn 1995 – 2003
..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 1.4.** Thu nhập xã hội từ hoạt động du lịch biển giai đoạn 1997-2003..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.1.** Phân loại địa cảnh khu vực Vân Đồn..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.2.** Nhiệt độ không khí trung bình, cao nhất và thấp nhất tháng và năm khu vực Vân Đồn..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.3.** Mức độ thích nghi của nhiệt độ nước biển đối với du lịch **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.4.** Mức độ thuận lợi của sóng biển đối với các hoạt động du lịch..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.5.** Mức độ thích nghi của độ mặn đối với loại hình du lịch biển..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.6.** Mức độ thuận lợi của dòng chảy đối với một số loại hình du lịch..... **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.7.** Một số giá trị đặc trưng về hải văn khu vực Vân Đồn **Error! Bookmark not defined.**
- Bảng 2.8.** Thực trạng cơ sở lưu trú tại huyện Vân Đồn năm 2004 - 2007..... **Error! Bookmark not defined.**

Bảng 2.9. Thực trạng lao động trực tiếp trong ngành du lịch ở Vân Đồn **Error!**

Bookmark not defined.

Bảng 2.10. Một số tour du lịch đang được các công ty du lịch chào bán đến Vân Đồn. **Error!**

Bookmark not defined.

Bảng 2.11. Hiện trạng khách du lịch quốc tế đến Vân Đồn giai đoạn 2004-2007 **Error!**

Bookmark not defined.

Bảng 2.12. Hiện trạng khách du lịch nội địa đến Vân Đồn giai đoạn 2004-2007. **Error!**

Bookmark not defined.

Bảng 2.13. Hiện trạng doanh thu xã hội từ du lịch ở Vân Đồn giai đoạn 2004-2007.

..... **Error! Bookmark not defined.**

CÁC KÝ HIỆU VÀ VIẾT TẮT

Tiếng Việt

HN	Hà Nội
TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
UBND	Ủy ban nhân dân

Tiếng Anh

IUCN	Tổ chức bảo tồn thiên nhiên thế giới
SNV	Tổ chức phát triển Hà Lan
UNESCO	Tổ chức Văn hóa, Khoa học, Giáo dục Liên hợp quốc

DANH MỤC HÌNH VÀ BIỂU ĐỒ

Biểu đồ 1.1. Một số chỉ tiêu về khách du lịch đến Quảng Ninh năm 2004 - 2006
.....**Error! Bookmark not defined.**

Biểu đồ 1.2. Một số chỉ tiêu doanh thu du lịch Quảng Ninh năm 2004 – 2006....**Error! Bookmark not defined.**

Hình 2.1. Ảnh Vân Đồn chụp từ vệ tinh**Error! Bookmark not defined.**

Hình 2.2. Sơ đồ tuyến du lịch Hạ Long – Vân Đồn bằng đường bộ**Error! Bookmark not defined.**

Hình 2.3.Sơ đồ tuyến du lịch Hạ Long – Vân Đồn bằng đường thủy **Error! Bookmark not defined.**

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Thế kỷ 21 là thế kỷ của kinh tế biển. Các quốc gia có biển trên thế giới đã và đang xúc tiến xây dựng chiến lược cũng như các kế hoạch hành động khai thác biển, khai thác vùng ven bờ và hải đảo một cách mạnh mẽ. Một số quốc gia trong khu vực như Thái Lan, Xingapo, Malaixia, Philipin nhiều năm qua đã tích cực đẩy mạnh khai thác biển và ưu tiên trong đầu tư, đã có những kế hoạch cụ thể trong chiến lược phát triển kinh tế xã hội vùng ven biển và hải đảo. Thực tế cho thấy các quốc gia này đã đạt được khá nhiều những thành tựu trong lĩnh vực khai thác tài nguyên biển đảo phục vụ cho mục đích phát triển kinh tế xã hội nói chung và du lịch nói riêng.

Trên phạm vi toàn thế giới, du lịch biển và hải đảo có vị trí đặc biệt quan trọng trong hoạt động phát triển du lịch và các ngành kinh tế biển. Theo thống kê của Tổ chức Du lịch Thế giới, hàng năm số lượng khách du lịch quốc tế tham gia vào các hoạt động du lịch biển chiếm khoảng 80% tổng số khách. Các nước có du lịch biển phát triển như Pháp, Mỹ, Tây Ban Nha, Italia... là những nước đứng đầu về lượng khách quốc tế. Mặt khác, do sự phân bố về mặt địa lý kinh tế, phần lớn trung tâm công nghiệp, đô thị lớn ở các nước đều tập trung ở vùng ven biển. Chính vì vậy, ngoài lượng khách quốc tế, một lượng khách nội địa còn hơn rất nhiều hàng năm được cuốn hút vào hoạt động du lịch biển. Nhiều quốc gia như Maldies, Fiji, bang Hawaii (Hoa Kỳ), Queensland (Úc)... từ lâu coi du lịch biển là ngành kinh tế chính.

Việt Nam có lợi thế lớn về tài nguyên cho phát triển du lịch biển đảo với đường bờ biển dài 3260 km, 125 bãi tắm, gần 4000 hòn đảo lớn nhỏ, cùng ưu thế của vùng biển nhiệt đới quanh năm nắng ấm, cát trắng, nước trong, đa dạng sinh học cao, cảnh quan thiên nhiên nguyên sơ, nền văn hoá lịch sử lâu đời giàu bản sắc... Dọc chiều dài bờ biển, mỗi đơn vị lãnh thổ vừa có thế mạnh đặc thù về tài nguyên vừa có khả năng liên kết tạo ra những sản phẩm du lịch biển hấp dẫn, khả năng cạnh tranh cao.

Quảng Ninh, vùng đất địa đầu tổ quốc đã từ lâu được rất nhiều du khách trong và ngoài nước biết đến với các địa danh nổi tiếng như vịnh Hạ Long, vịnh Bái Tử Long, bãi tắm Trà Cổ, khu di tích lịch sử văn hóa Yên Tử, chùa Quỳnh Lâm, đền Cửa Ông... Nhiều du khách mong muốn trong cuộc đời một lần được đến với Quảng Ninh để thưởng thức thắng cảnh thiên nhiên và những di sản lịch sử văn hóa mà bao thế hệ con người nơi đây tạo dựng nên.

Du lịch biển đảo từ lâu đã là thế mạnh của du lịch Quảng Ninh. Với những lợi thế về tài nguyên du lịch, đặc biệt là tài nguyên du lịch tự nhiên, trong những năm qua ngành du lịch Quảng Ninh đã có sự phát triển nhanh chóng, cơ sở vật chất phục vụ du lịch không ngừng được hoàn thiện, các di tích lịch sử và các thắng cảnh tự nhiên cũng được trùng tu, tôn tạo để khai thác phục vụ du lịch. Năm 2007 Quảng Ninh đã đón tiếp và phục vụ hơn 800 ngàn lượt khách quốc tế và hơn 2 triệu lượt khách nội địa. Tổng doanh thu đạt 1,650,000 triệu đồng góp phần vào tăng trưởng kinh tế, giải quyết việc làm và xóa đói giảm nghèo.

Tuy nhiên sự phát triển du lịch Quảng Ninh trong thời gian qua chưa tương xứng với tiềm năng và những lợi thế, còn mang tính chất riêng lẻ chưa tạo được sự gắn kết hữu cơ giữa các khu vực có tiềm năng phát triển du lịch với nhau. Du khách đến với Quảng Ninh hầu như chỉ đến với Hạ Long, trong

khi đó một số khu vực khác với tiềm năng du lịch hết sức phong phú với rừng, biển, bãi tắm, hải đảo thì lại vẫn chưa được quan tâm đúng mực.

Nằm cách Hạ Long chưa đầy 40km Vân Đồn cũng được biết đến như một trong những điểm du lịch biển hấp dẫn của Quảng Ninh, trong quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Quảng Ninh 2000 – 2010 Vân Đồn được xác định là một trong bốn không gian phát triển du lịch trọng điểm¹. Với tài nguyên du lịch phong phú, lịch sử phát triển lâu đời Vân Đồn hội đủ điều kiện để phát triển thành một trung tâm du lịch biển đảo với những sản phẩm du lịch hấp dẫn đặc thù. Tuy nhiên trong nhiều năm qua số lượng du khách đến với Vân Đồn chưa nhiều, doanh thu cũng không thực sự đáng kể. Với mong muốn góp phần vào việc phát triển hơn nữa hoạt động du lịch ở Quảng Ninh nói chung và Vân Đồn nói riêng tác giả đã lựa chọn đề tài “**Phát triển du lịch biển đảo ở Vân Đồn, Quảng Ninh**” làm luận văn thạc sĩ chuyên ngành Du lịch học của mình.

2. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài là tài nguyên du lịch và thực trạng hoạt động du lịch biển đảo ở Vân Đồn.

Phạm vi nghiên cứu

- Về không gian: Nghiên cứu được giới hạn trong phạm vi biển đảo (bao gồm khu vực ven biển và các đảo Cái Bầu, Ngọc Vũng, Quan Lạn, Ba Mùn) thuộc huyện đảo Vân Đồn.

- Về thời gian: Nghiên cứu được tiến hành trong hai năm 2007 – 2008. Ngoài ra các số liệu được sử dụng trong luận được lấy từ các báo cáo của

¹ Các không gian phát triển du lịch trọng điểm còn lại là:

- Khu du lịch Hạ Long
- Khu du lịch Móng Cái – Trà Cổ
- Khu du lịch Uông Bí - Đông Triều – Yên Hưng

UBND huyện Vân Đồn, Sở du lịch Quảng Ninh và các cơ quan liên quan khác từ năm 2004.

3. Mục tiêu, nhiệm vụ nghiên cứu

Mục tiêu nghiên cứu:

Đưa ra các giải pháp thiết thực nhằm phát triển hơn nữa hoạt động du lịch ở Vân Đồn, sớm đưa Vân Đồn trở thành Trung tâm du lịch (du lịch sinh thái biển đảo, du lịch nghỉ dưỡng, văn hóa và du lịch biển) tầm cỡ khu vực và quốc tế với các hình thức dịch vụ chất lượng cao.

Nhiệm vụ nghiên cứu:

Để đạt được mục tiêu nghiên cứu trên nhiệm vụ quan trọng của đề tài là tập chung nghiên cứu và làm rõ các vấn đề sau.

- Lý luận về biển, đảo, du lịch biển đảo. Đây là những vấn đề lý luận làm căn cứ cho việc nhận diện tài nguyên du lịch biển đảo ở Vân Đồn.

- Liệt kê đầy đủ các tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân văn khu vực Vân Đồn.

- Thực trạng hoạt động du lịch biển đảo ở Vân Đồn.

- Đề xuất một số giải pháp nhằm phát triển du lịch biển đảo ở Vân Đồn

4. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu là cách thức cụ thể hay công cụ được sử dụng để nghiên cứu một vấn đề nào đó, nhằm mục đích đi đến kết quả một cách chính xác. Để hoàn thành công trình nghiên cứu của mình tác giả đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu chủ yếu sau:

- Phương pháp thu thập, phân tích tài liệu.

Để có được cái nhìn khái quát về vấn đề nghiên cứu, tác giả đã tiến hành thu thập dữ liệu từ các công trình nghiên cứu được đăng tải trên các tạp chí, được in thành sách, trên internet... liên quan đến nhiều lĩnh vực mà trực

tiếp là du lịch, hải dương học, khí tượng, thuỷ văn. Do thông tin giữa các nguồn tài liệu tác giả thu thập được có sự không nhất quán về thời điểm nghiên cứu và góc độ đánh giá vì vậy tác giả đã phân loại chúng theo độ tin cậy, theo tính thời sự rồi tiến hành hệ thống, tổng hợp, phân tích dữ liệu, đưa ra những kết luận có căn cứ.

- Phương pháp khảo sát thực địa

Phương pháp thực địa là một trong những phương pháp quan trọng góp phần làm cho kết quả nghiên cứu mang tính xác thực. Việc điền dã được thực hiện nhằm nghiên cứu, điều tra tổng hợp về điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội của khu vực nhằm bổ xung, chỉnh sửa, cập nhật số liệu, thông tin đã thu thập. Trực tiếp khảo sát tại một số bãi biển và các đảo thuộc khu vực Vân Đồn giúp tác giả có điều kiện theo dõi hoạt động du lịch của Vân Đồn và thẩm nhận giá trị của tài nguyên, bổ sung thêm thông tin, làm căn cứ cho việc đề xuất những giải pháp hợp lý và khả thi.

Khảo sát thực địa trên địa bàn nghiên cứu của đề tài được tiến hành làm hai đợt theo lộ trình bao quát phạm vi nghiên cứu của đề tài. Đợt 1 tiến hành từ cuối tháng 7 đến đầu tháng 8 năm 2007, đợt hai được tiến hành vào tháng 9 năm 2008.

- Phương pháp lấy ý kiến chuyên gia

Tác giả đã tham khảo ý kiến của một số chuyên gia là các nhà khoa học, một số người có chức trách ở địa phương. Những nhận định của các chuyên gia đã giúp tác giả có định hướng xác thực hơn cho nghiên cứu của mình.

- Phương pháp quan sát tham dự và phỏng vấn sâu

Đây cũng là nhóm phương pháp có ý nghĩa quan trọng đối với đề tài nghiên cứu này, phương pháp này giúp cho tác giả nhận thức vấn đề nghiên

cứu sâu sắc hơn, đưa ra được những nhận xét đánh giá xác thực hơn về đề tài nghiên cứu.

Trong các đợt nghiên cứu điền dã tác giả đã sử dụng các phương pháp này bằng cách quan sát trực tiếp cuộc sống của người dân địa phương, hoạt động của du khách và cách thức phục vụ của nhân viên nhà hàng, khách sạn đối với khách du lịch. Tác giả cũng trực tiếp phỏng vấn sâu đối với du khách cả trong nước và quốc tế, ngoài ra tác giả cũng có nhiều cuộc tiếp xúc trò chuyện với một số cá nhân là lãnh đạo địa phương, người dân địa phương, nhân viên trong các nhà hàng, khách sạn... Qua đây giúp tác giả hiểu rõ hơn về những tâm tư tình cảm, mong muốn của khách du lịch, cơ quan quản lý và cộng đồng dân cư địa phương đối với việc phát triển hơn nữa hoạt động hoạt động du lịch ở đây.

5. Đóng góp của luận văn

- Hệ thống hoá các tài liệu của các tác giả đi trước.
- Luận văn là công trình đầu tiên giới thiệu một cách có hệ thống và đầy đủ về hệ thống tài nguyên du lịch tự nhiên và nhân văn của Vân Đồn.
- Đánh giá được thực trạng khai thác tài nguyên du lịch biển đảo cho phát triển du lịch, chỉ ra được những tồn tại, hạn chế trong hoạt động du lịch ở đây.
- Luận văn cũng đưa ra những giải pháp thiết thực cho phát triển du lịch biển đảo ở Vân Đồn

6. Bố cục của luận văn

Ngoài phần mở đầu, phần kết luận, danh mục chữ viết tắt, danh mục bảng biểu, hình, danh mục tài liệu tham khảo, trích dẫn và phụ lục, phần nội dung nghiên cứu của luận văn được chia làm 3 chương.

Chương 1. Một số vấn đề về du lịch biển đảo

**Chương 2. Thực trạng hoạt động du lịch biển đảo ở Vân Đồn,
Quảng Ninh**

**Chương 3. Giải pháp phát triển du lịch biển đảo ở Vân Đồn,
Quảng Ninh**

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Bảo tồn Di tích Quảng Ninh (2003), *Lý lịch di tích thương cảng Vân Đồn – bến Cái Làng, xã Quan Lạn, huyện Vân Đồn.*
2. Ban quản lý di tích thắng cảnh Quảng Ninh (2002), *Di tích và danh thắng Quảng Ninh tập 1,2.*
3. Ban Tuyên giáo tỉnh uỷ Quảng Ninh(1998), *Quảng Ninh đất và người,* Nxb Lao động Xã hội, HN.
4. Ban Quản lý vịnh Hạ Long và Trung tâm Dự báo khí tượng thuỷ văn Quảng Ninh (10/2000), *Đặc điểm khí tượng hải văn vịnh Hạ Long.*
5. Cao Đức Bình (1998), *Lễ hội Vân Đồn truyền thống và hiện đại,* Luận văn Thạc sỹ khoa học Văn hoá, trường ĐH Văn Hóa Hà Nội.
6. Công ty cát Vân Hải (2002), *Dự án xây dựng khu du lịch sinh thái tại thôn Sơn Hào, xã Quan Lạn,* Vân Đồn, tỉnh Quảng Ninh.
7. Bùi Thị Hải Yến (2007), “*Quy hoạch du lịch*”, Nxb Giáo dục. HN.
8. Bùi Thị Hải Yến, Phạm Hồng Long (2007), *Tài nguyên du lịch,* Nxb Giáo dục, HN.
9. Đào Đình Bắc(2000), *Địa mạo đại cương,* Nxb ĐHQG, HN.
10. *Địa chí Quảng Ninh* (tập I, II, III) (2003), Nxb Thế giới, HN.

11. Đỗ Văn Ninh (1997), *Huyện đảo Vân Đồn*, UBND huyện Vân Đồn.
12. Đỗ Văn Ninh (2004), *Thương cảng cổ Vân Đồn*, Nxb Thanh Niên, HN.
13. Đỗ Quỳnh Phương (1993), *Quảng Ninh – Hạ Long miền đất hứa*, Nxb Thế giới, HN.
14. Điền Nam – Trần Nhuận Minh (1996), *Những lễ hội độc đáo ở tỉnh Quảng Ninh*, Tạp chí văn hoá dân gian (số 3), Tr6.
15. Lê Hồng Lý (2000), *Đôi nét về phong tục làng Quan Lạn*, Tạp chí Văn hoá dân gian (số 3), Tr 4.
16. Lê Hiệp “*Cát Bà điểm du lịch hấp dẫn*” Báo du lịch số 16, 2007. Tr 6.
17. Lê Xuân Hồng (2006), *Cơ sở đánh giá tác động môi trường*, Nxb Thống kê, HN.
18. *Luật du lịch* (2005), Nxb Chính trị quốc gia, HN.
19. Lý Thanh Nguyên (2003), *Huyện đảo Vân Đồn – tiềm năng lớn về du lịch tỉnh Quảng Ninh*, Tạp chí biển Việt Nam (số tháng 10), Tr 15.
20. Mai Hiên (2007), *Tài nguyên du lịch biển Việt Nam cho phát triển du lịch nghỉ dưỡng*, Luận văn Thạc sĩ Du lịch học, Trường ĐH KHXH&NV, ĐHQG, HN.
21. Nhà xuất bản Khoa học xã hội(1993), *Đại Việt sử ký toàn thư*, (bản dịch của Viện sử học), HN.
22. *Nghị quyết Hội nghị Ban chấp hành Trung Ương Đảng khoá X*, Nxb Chính trị quốc gia, HN.
23. Nguyễn Đình Hoè, Vũ Văn Hiếu (2001), *Du lịch bền vững*, Nxb ĐHQG Hà Nội, HN.
24. Nguyễn Đình Hoè (2006), *Môi trường và phát triển bền vững*, Nxb ĐHQG Hà Nội, HN.

25. Nguyễn Chu Hồi (2005), *Cơ sở tài nguyên và môi trường biển*. Nxb ĐHQG Hà Nội, HN.
26. Nguyễn Như Ý(1999), *Từ điển tiếng Việt*, Nxb VHTT, HN.
27. Nguyễn Văn Kim, *Hệ thống thương cảng Vân Đồn qua các nguồn tư liệu lịch sử và khảo cổ học*, Phòng tư liệu khoa lịch sử, ĐHKHXH&NV, ĐHQG, HN.
28. Nguyễn Văn Phòng (2007), *Bách khoa toàn thư về biển*, Nxb Từ điển bách khoa, HN.
29. Phùng Ngọc Dĩnh (1999), *Tài nguyên biển Đông Việt Nam* Nxb Giáo dục, HN.
30. PGS.TS Đỗ Thị Minh Đức, *Du lịch cộng đồng tại làng cá ở Vân Đồn, Quảng Ninh*, Kì yếu hội thảo khoa học quốc tế “Nâng cao nhận thức và năng lực phát triển du lịch bền vững trong thời đại toàn cầu hóa”, Hạ Long, 12/2006.
31. Phạm Trung Lương (2002), *Du lịch sinh thái, những vấn đề lý luận và thực tiễn phát triển ở Việt Nam*, Nxb Giáo dục, HN.
32. Phạm Trung Lương (2000), *Tài nguyên và môi trường du lịch Việt Nam* Nxb Giáo dục, HN.
33. Sở Văn hóa – Thể thao – Du lịch Quảng Ninh, *Báo cáo tổng kết hoạt động du lịch giai đoạn 2001-2006*.
34. Tổng cục du lịch Việt Nam (2004), *Di sản thế giới ở Việt Nam*, Nxb Văn hoá Thông tin, HN.
35. Thi Sánh (2003), *Non nước Hạ Long*, Hội Khoa học lịch sử Quảng Ninh.
36. TS. Vũ Văn Thành, *Tiềm năng phong phú của du lịch Vân Đồn*, Kì yếu hội thảo khoa học quốc tế “Nâng cao nhận thức và năng lực phát triển du lịch bền vững trong thời đại toàn cầu hóa”, Hạ Long, 12/2006.

37. Trần Minh Đạo chủ biên (1999), *Marketing du lịch*, Nxb Thống kê, HN.
38. Trần Đức Thanh (2003), *Nhập môn khoa học du lịch*, Nxb ĐHQG Hà Nội, HN.
39. Trần Minh, *Lễ hội truyền thống Vân Đồn*, Quảng Ninh hằng tháng (2007), Số 100, Tr.10, 11.
40. Trần Quốc Vượng, *Về địa điểm Vân Đồn*, Phòng tư liệu khoa Lịch sử, ĐHKHXH&NV, ĐHQG, HN.
41. Viện nghiên cứu phát triển du lịch(2002), *Xây dựng hệ thống chỉ tiêu môi trường cho phát triển du lịch biển*.
42. Vũ Tuấn Cảnh, *Luận chứng khoa học và phát triển hệ thống du lịch biển Việt Nam*, Đề tài cấp Nhà nước, KT 03 - 18.
43. UBND huyện Vân Đồn (2003), *Quy hoạch tổng thể phát triển kinh tế – xã hội huyện Vân Đồn từ 1998 đến năm 2004*.
44. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo tình hình phát triển kinh tế xã hội Vân Đồn 2004*.
45. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo tình hình phát triển kinh tế xã hội Vân Đồn 2005*.
46. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo tình hình phát triển kinh tế xã hội Vân Đồn 2006*.
47. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo tình hình phát triển kinh tế xã hội Vân Đồn 2007*.
48. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo kết quả hoạt động du lịch 2004 và phương hướng nhiệm vụ 2005*.
49. UBND huyện Vân Đồn, *Báo cáo kết quả hoạt động du lịch 2005 và phương hướng nhiệm vụ 2006*.

50. UBND huyện Vân Đồn, ***Báo cáo kết quả hoạt động du lịch 2006 và phương hướng nhiệm vụ 2007.***
51. UBND huyện Vân Đồn, ***Báo cáo kết quả hoạt động du lịch 2007 và phương hướng nhiệm vụ 2008.***
52. UBND huyện Vân Đồn(2008), ***Lịch sử đảng bộ huyện Vân Đồn.***
53. Ủy ban nhân dân tỉnh Quảng Ninh (2001), ***Quy hoạch tổng thể phát triển du lịch Quảng Ninh thời kì 2001-2010.***

Internet

54. Thu Nguyễn (2008), “*Vân Đồn đang trở thành điểm đến hấp dẫn*”
<http://www.baoquangninh.com.vn/?lang=V&func=newsdetail&newsid=32215&CatID=71&MN=30>
55. Hà Phương (2008), “*Đánh thức Vân Đồn*”
<http://www.sggp.org.vn/SGGP12h/2007/11/132547/>
56. Trọng Khang (2006), “*Du lịch Vân Đồn đang cất cánh*”
<http://www.baoquangninh.com.vn/print.asp?id=490>
57. Công thành (2007), “*Vân Đồn – Kỳ quan đất dựng giữa trời cao*”
<http://www.tourdulich.com/webplus/viewer.asp?pgid=3&aid=811>.
58. Đại Dương (2008), “*Ngọc giữa lòng di sản*”
<http://www.xaluan.com/modules.php?name=News&file=article&sid=87465>
59. TS. Nguyễn Văn Phú(2007), “*Vị trí của du lịch biển trong chiến lược biển Việt Nam*”
<http://www.itdr.org.vn>
60. PGS.TS. Phạm Trung Lương(2007), “*Phát triển du lịch biển bền vững ở Việt Nam: Những vấn đề đặt ra*”
<http://www.itdr.org.vn>
61. vietnamtourism.com
62. baoquangninh.com.vn
63. halong.org.vn
64. Google.com.vn